

A makroökonómia

A mikroökonómia fő fejezetei

- a) A fogyasztás mikroökonómiája
- b) A termelés mikroökonómiája
 - A termékek termelése
 - A termelő fogyasztás
- c) Az általános egyensúly
- d) Piaci kudarcok

A makroökonómia

A mikroökonómia fő fejezetei

- c) Az általános egyensúly
- d) Piaci kudarcok

A makroökonómia

A makroökonómia ...

- ... az általános egyensúly miatt => **lehetséges**
- ... a piaci kudarcok miatt => **szükséges**

A makroökonómia módszerei

A mikroökonómia ...

- fő módszere az absztrakció
- a szereplők optimalizálják a helyzetüket (algebrai egyenlet-megoldás)
- a pénz csak arra jó, hogy elköltsek
- az állam csak a piaci kudarcoknál játszik szerepet

A makroökonómia ...

- fő módszere az aggregáció
- a folyamatok stabilitása a cél (differenciálegyenlet-megoldás)
- a pénznek tulajdonított funkciók jellemzik a modelleket
- az állami szerepvállalás is jellemzi a modelleket

A makroökonómia alapfogalmai

A mikroökonómia alapfogalmai csak akkor aggregálhatóak egyszerű összeggésszel makrofogalmakká, ha ...

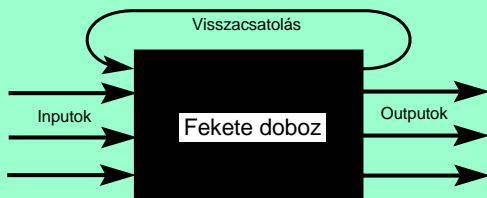
... nem érvényesül az

ÖSSZETÉTEL CSAPDÁJA

A makroökonómia alapfogalmai

A termelés – újratermelés

A mikroökonómiai fekete doboz

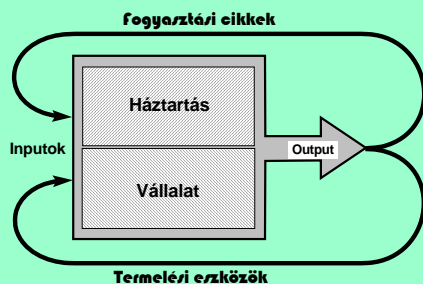
A makroökonómia alapfogalmai

A makroökonómia „szereplői” – a gazdaság szférái

- A Háztartás ➤ Az összes fogyasztási, megtakarítási tevékenység
- A Vállalat ➤ Az összes termelő, beruházó tevékenység
- Az Állam ➤ Az összes közhatalmi, koordinációs tevékenység
- A Külföld ➤ Az összes az államhatáron átnyúló rezidens tevékenység

A makroökonómia alapfogalmai

A termelés – újratermelés

A makroökonómia alapfogalmai

Az output a mikroökonómiában:

Kibocsátás (q) – a vállalat terméke naturáliában

Jövedelem (I) – a kibocsátás pénzben való realizálása

Az output a makroökonómiában:

Kibocsátás (Q) – a társadalom terméke naturáliában

Jövedelem (Y) – a kibocsátás pénzben való realizálása

A makroökonómia alapfogalmai

Az output a mikroökonómiában:

Kibocsátás (q) – a vállalat terméke naturáliában

Jövedelem (I) – a kibocsátás pénzben való realizálása

Az output a makroökonómiában:

Kibocsátás (Q) – a társadalom terméke naturáliában

Jövedelem (Y) – a kibocsátás pénzben való realizálása?

A makroökonómia alapfogalmai

Az output a makroökonómiában:

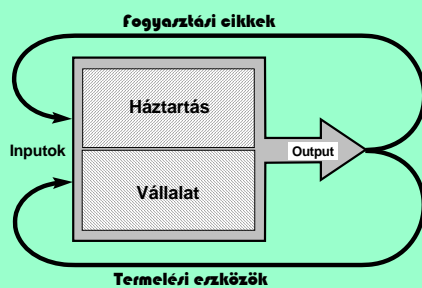
Kibocsátás (Q) – a társadalom realizált terméke naturáliában

Jövedelem (Y) – a társadalom realizált terméke naturáliában

A kibocsátás és a jövedelem ugyanannak a reál makrokategóriának a két oldala, jele mindkét esetben Y

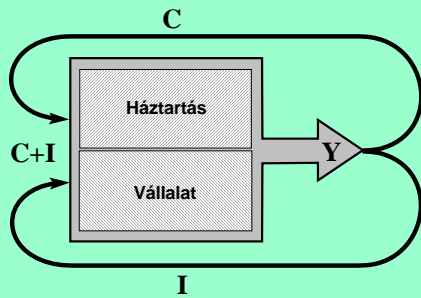
A makroökonómia alapfogalmai

A termelés – újratermelés

A makroökonómia alapfogalmai

A termelés – újratermelés

A makroökonómia alapfogalmai

A kibocsátás a makrokínálat:

$$Y^S = C^D + I$$

A jövedelem a makrokereslet:

$$Y^D = C^S + S$$

A makroökonómia alapfogalmai

Egyensúly esetén:

$$Y^S = C^D + I = C^S + S = Y^D$$

Ha nincsenek tartós fogyasztási cikkek:

$$C^D \equiv C^S \Rightarrow I=S$$

A makroökonómia alapfogalmai

Néhány szó a megtakarításról

- S_H A háztartások direkt megtakarításai
- S_V A háztartások közvetett megtakarításai a vállalatok ki nem fizetett nyereségéből
- $S_{\hat{A}}$ A háztartások közvetett megtakarításai az állam által elvont jövedelmekből
- S_K A háztartások közvetett megtakarításai a külföld által el nem vitt árbevételből

A makroökonómia alapfogalmai

Néhány szó a megtakarításról

- S_H A háztartások direkt megtakarításai
- S_V A vállalatok direkt megtakarításai
- $S_{\hat{A}}$ Az állam költségvetési többlete (szuficit)
- S_K A külföld behozatali többlete

A makroökonómia alapfogalmai

Néhány szó a megtakarításról

- S_H A háztartások bankbetétei
- S_V A vállalatok bankbetétei és „saját erős” beruházásai
- $S_{\hat{A}}$ Az állam „beruházásai”
- S_K A külföld „beruházásai”

A makroökonómia alapfogalmai

Néhány szó a megtakarításról

$$S_H + S_V + S_{\dot{A}} + S_K = S$$

A makroökonómia statisztikája

Egy makroökonómiai változónak sok statisztikai mutatója lehetséges

Reál változók, nominál változók

Az árszínvonal (P)

$$P = \zeta \{ p_1, p_2, \dots, p_i, \dots, p_n \}$$

$$P' = \zeta \{ p_1, p_2, \dots, p'_i, \dots, p_n \} \text{ ahol } p'_i > (<) p_i$$

akkor $P' > (<) P$

A makroökonómia statisztikája

Reál változók, nominál változók

Ha X reálváltozó,

akkor

nominál értéke PX

A makroökonómia statisztikája

Reál változók, nominál változók

**Ha Z nominál változó,
akkor
reál értéke Z/P**

A makroökonómia statisztikája

Reál változók, nominál változók

**Y
a reálkibocsátás, illetve reáljövedelem
így
PY
a nominálkibocsátás, illetve
nomináljövedelem**

A makroökonómia statisztikája

Reál változók, nominál változók

**C
a reálfogyasztás
így
PC
a nominálfogyasztás**

A makroökonómia statisztikája

Reál változók, nominál változók

S

a reálmegtakarítás

így

PS

a nominálmegtakarítás

A makroökonómia statisztikája

Reál változók, nominál változók

I

a reálberuházás

így

PI

a nominálberuházás

A makroökonómia statisztikája

Reál változók, nominál változók

w

a nominálbér színvonal

így

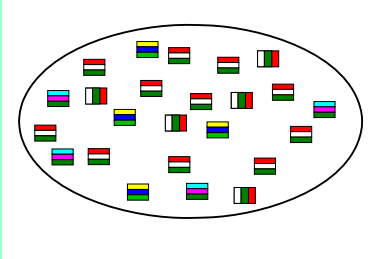
w/P

a reálbér színvonal

A makroökonómia statisztikája

Makroökonómiai mérési problémák

1) A teljesítmény keletkezési helye

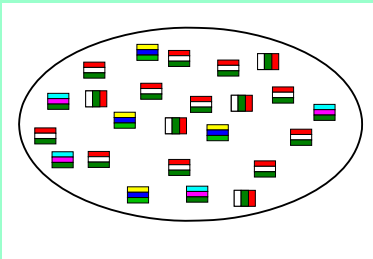

Hazai
típusú
mutató
GDP

A makroökonómia statisztikája

Makroökonómiai mérési problémák

1) A teljesítmény keletkezési helye

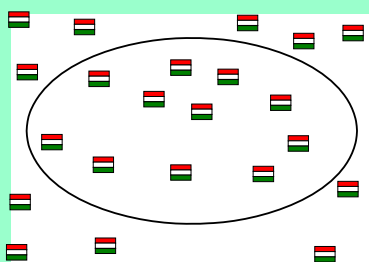

Hazai
típusú
mutató
GDP

A makroökonómia statisztikája

Makroökonómiai mérési problémák

1) A teljesítmény keletkezési helye

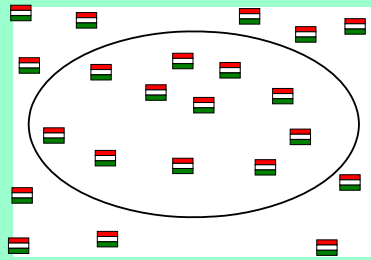

Nemzeti
típusú
mutató
GNP

A makroökonómia statisztikája

Makroökonómiai mérési problémák

1) A teljesítmény keletkezési helye

Nemzeti
típusú
mutató
GNP

A makroökonómia statisztikája

Makroökonómiai mérési problémák

2) A teljesítmény halmozódása

Térbeli (vertikális) halmozódás

Időbeli halmozódás vagy amortizáció

Bruttó mutató=teljes halmozott érték

Félnettó mutató = Bruttó mutató – térbeli halmozódás

Nettó mutató = Félnettó mutató – időbeli halmozódás

A makroökonómia statisztikája

Makroökonómiai mérési problémák

3) Az árszínvonal változása

Nominál vagy folyóáras mutató

Reál vagy összehasonlító áras mutató

4) Az állami beavatkozás hatása

Piaci áras mutató – tartalmazza az adókat

Tényezőkölséges mutató – tartalmazza az ártámogatásokat

A makroökonómia statisztikája

Az „ős” SNA

Simon Kuznetz

GDP= Σ árbevétel- Σ számviteli költség (hazai számbavétel)

NDP=GDP-Amortizáció

GNP= Σ árbevétel- Σ számviteli költség (nemzeti számbavétel)

NNP=GNP-Amortizáció

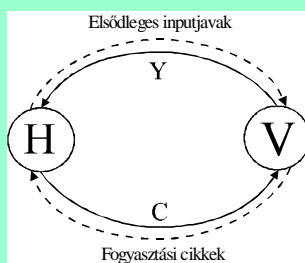
A makroökonómia statisztikája

Az új SNA összefüggései (az ESA alapján)

		GNDI (NNDI)
	GNI (NNI)	+beáramló nemzetközi transzferek
GDP (NDP)	+belföldiek külföldi munka- és tőkejövedelme	belföldiek otthon felhasználható jövedelme
végso fogyasztásra szánt hazai össztermék	belföldiek otthon realizált elsődleges jövedelme	- kiáramló nemzetközi transzferek
	- külföldiek belföldi munka- és tőkejövedelme	

A makrokörforgás modelljei

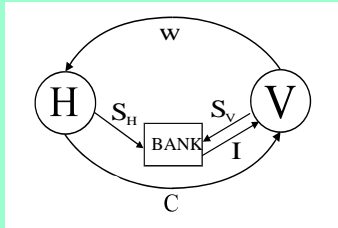
Egy egyszerűsített gazdaság modellje

Fisher pénzforgalmi egyenlete
 $Y \cdot P = M \cdot V$

A makrokörforgás modelljei

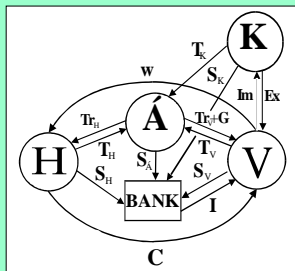
Megtakarítás és bank a pénzfolyamatokban

$$Y = C + S_H + S_V = C + S$$

A makrokörforgás modelljei

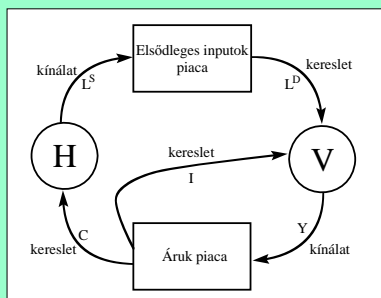
A (majdnem) teljes modell

Háztartás		K		Vállalat		K	
C	w	w	Y				
S _H	T _H	S _V	Tr _V				
T _H		T _V					
Állam		K		Külföld		K	
Tr _H	T _H	Ex	Im				
Tr _V	T _V	T _k					
G	T _k	S _k					
S _k							
A		P		A		P	
Y	C	I	S _H				
	I		S _V				
	G		S _k				
	Ex - Im		S _k				

A makrokörforgás modelljei

A makroökonómia fő piacai

Köszönöm a figyelmet!
